

УДК 321:352

І. В. Зубар,

*к. е. н., старший викладач кафедри публічного управління та адміністрування,
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5112-421X>

І. І. Пайлик,

*магістр, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського*ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-7191-4112>

DOI: 10.32702/2306-6814.2023.19.153

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗДІЙСНЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ МІСЦЕВИМИ ДЕРЖАВНИМИ АДМІНІСТРАЦІЯМИ, ЯК ОРГАНУ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ ЗАГАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ

I. Zubar,

PhD in Economics, Senior Lecturer of the Department of Public Management and Administration,
Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University

I. Paylik,

Master's student, Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University

THEORETICAL AND LEGAL PRINCIPLES OF THE EXERCISE OF POWERS BY LOCAL STATE ADMINISTRATIONS AS AN EXECUTIVE BODY OF GENERAL COMPETENCE

У статті досліджено теоретико-правові засади здійснення повноважень місцевими державними адміністраціями, як органу виконавчої влади.

Обґрунтовано зміст адміністративно-правового статусу органів виконавчої влади загальної компетенції із з'ясуванням особливостей цього статусу на місцевому рівні, урахувавши систему територіальної організації влади України. В адміністративно-правовому статусі органів виконавчої влади виокремлено цільовий, структурно-організаційний та компетенційний модулі.

У дослідженні особлива увага відведена обґрунтуванню сутності компетенції органів виконавчої влади у формі важливості елементів завдань, функцій, характеру взаємозв'язків з іншими органами, місця в ієрархічній структурі органів виконавчої влади, порядку вирішення установчих і кадрових питань притаманних конкретним інститутам виконавчої влади. Визначено, що за характером, обсягом компетенції та їх змістом органи виконавчої влади поділяють на органи загальної компетенції та органи спеціальної компетенції. Особлива увага сфокусована на інститутах загальної компетенції — органах виконавчої влади, які за своїм статусом і функціональним призначенням здійснюють державне управління усім комплексом відносин, серед яких особлива увага відведена місцевими державними адміністраціям, які відіграють одну із ключових ролей в умовах здійснення реформи децентралізації публічної влади в Україні.

Виявлено певні проблеми організаційно-правового характеру при здійсненні повноважень місцевими державними адміністраціями. Серед проблемних питань відзначено не врегульованість на законодавчому рівні питання передачі повноважень з надання адміністративних послуг органам місцевого самоврядування та місцевим державним адміністраціям, при яких утворено ЦНАП, неузгодженість чинної нормативно-правової бази органів виконавчої влади, які є суб'єктами надання цих послуг, відсутність чіткого розподілу повноважень органів місцевого самоврядування і органів місцевої виконавчої влади, дублювання повноважень органів виконавчої влади різних рівнів. Ці факти сприяють неузгодженості компетенції органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування і неможливості чіткого розмежування їх функцій.

Узагальнено пропозиції стосовно оптимального розподілу повноважень між органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади на різних рівнях адміністративно-територіального устрою та створення правових передумов для функціонування місцевих державних адміністрацій префектурного типу.

The article examines the theoretical and legal principles of the exercise of powers by local state administrations as a body of executive power.

The content of the administrative-legal status of the bodies of executive power of general competence is substantiated. The specifics of this status at the local level are clarified, taking into account the system of territorial organization of the authorities of Ukraine. In the administrative-legal status of executive authorities, target, structural-organizational and competence modules are distinguished.

In the study, special attention is paid to the justification of the essence of the competence of executive authorities. Competence is identified in the form of the importance of tasks, functions, the nature of relationships with other bodies, the place in the hierarchical structure of executive power bodies, the procedure for solving constitutional and personnel issues specific to specific institutions of executive power. It was determined that according to the nature, scope of competence and their content, executive power bodies are divided into bodies of general competence and bodies of special competence. Special attention is focused on institutes of general competence. These bodies represent the bodies of the executive power, which, according to their status and functional purpose, carry out state management of the entire complex of relations. Among them, special attention is paid to local state administrations. It was determined that these bodies play one of the key roles in the implementation of the reform of public power decentralization in Ukraine.

Certain problems of an organizational and legal nature in the exercise of powers by local state administrations have been identified. Among the problematic issues, the issue of the transfer of powers for the provision of administrative services to local self-government bodies and local state administrations, in which the TsNAP was formed, the inconsistency of the current legal framework of the executive authorities, which are the subjects of the provision of these services, the lack of a clear distribution was noted among the problematic issues powers of local self-government bodies and bodies of local executive power, duplication of powers of executive power bodies of different levels. These facts contribute to the inconsistency of the competences of executive authorities and local self-government bodies and the impossibility of clearly demarcating their functions.

Proposals regarding the optimal distribution of powers between local self-government bodies and executive bodies at different levels of the administrative-territorial system and the creation of legal prerequisites for the functioning of local state administrations of the prefecture type are summarized.

Ключові слова: публічне управління, державне управління, виконавча влада, місцеве самоврядування, регіональна політика, органи виконавчої влади загальної компетенції, децентралізація.

Key words: public administration, state administration, executive power, local self-government, regional policy, bodies of executive power of general competence, decentralization.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

У період повоєнного відновлення України важливу роль відіграватиме системна розбудова механізму адміністративно-правового забезпечення регуляторної діяльності. У нашій країні даний процес має розвиватись у світлі реформи децентралізації та публічного управління спрямованого на побудову прогресивного діалогу між представниками виконавчої влади на місцях та суб'єктів підприємницької діяльності і громадськості. Запорукою такого діалогу повинне стати міцне нормативно-правове підґрунтя, яке забезпечить надійні умови здійснення не лише господарської діяльності, а реалізації будь-яких інших проявів суспільно корисної підприємницької ініціативи орієнтованої на відновлення економіки країни. Важливим питанням залишається науковий підхід до вивчення теоретико-правових засад реалізації повноважень місцевими державними адміністраціями, як органу виконавчої влади загальної компетенції.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Вивченню теоретико-правових засад здійснення повноважень місцевими державними адміністраціями та органами виконавчої влади загальної компетенції присвятили свої праці вітчизняні науковці Жовнірчик Я. Ф. [2], Журавель Я.В. [3], Золотарьова М. К. [6], Малиновський В. Я. [9], Марцеляк О. В. [10] та інші.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є аналіз наукових поглядів на теоретико-правові засади здійснення повноважень місцевими державними адміністраціями, як органу виконавчої влади загальної компетенції та вивчення перспективних напрямів його удосконалення відповідно до сучасних трансформаційних змін.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

У світлі прогресивних демократичних трансформацій організації публічної влади в Україні пристальної уваги вимагає наукове обґрунтування напрямів реформування системи місцевого самоврядування, органів виконавчої влади та інституційно-правових умов їх взаємодії в умовах воєнного часу та повоєнної відбудови України. Ключовим тактичним питанням удосконалення процесів територіальної організації влади слід вбачати вектор забезпечення спроможного місцевого самоврядування, здатного забезпечити якісні соціальні умови для жителів громади та надання якісних державних послуг в умовах війни. Саме це обумовлює необхідність розробки дієвого механізму функціонування системи органів виконавчої влади України на засадах децентралізації влади з метою розвитку територіальних громад. Тому є потреба обґрунтування адміністративно-правового статусу органів виконавчої влади

загальної компетенції із з'ясуванням особливостей цього статусу на місцевому рівні, урахуваючи систему територіальної організації влади України.

Варто відзначити, що інститути виконавчої влади становлять найбільш численну групу державних органів. Золотарьова М.К. в адміністративно-правовому статусі органів виконавчої влади виокремлює три головні модулі: 1) цільовий; 2) структурно-організаційний; 3) компетенційний (компетенцію) [6]. Досліджуючи теоретико-правові засади статусу органів виконавчої влади, звернемось до напрацювань Журавля Я. В. [3], який характеризує статус органів виконавчої влади як інститутів наділених певним колом повноважень, тобто компетенцією, що закріплена в компетенційних (або статутних) нормативно-правових актах. Продовжуючи свою думку, науковець зазначає, що компетенція органу виконавчої влади доповнюється важливими елементами — завданням, функціями, характером взаємозв'язків з іншими органами (як по вертикалі, так і по горизонталі), місцем в ієрархічній структурі органів виконавчої влади, порядком вирішення установчих і кадрових питань.

Важливо з'ясувати, що передбачає модуль компетенції виконавчої влади. Малиновський В. Я., автор словника термінів і понять з державного управління, трактує дану дефініцію як "встановлену нормами Конституції та законів України сукупність прав, обов'язків і предметів відання органів виконавчої влади та їх посадових, службових осіб, які забезпечують здійснення функцій і завдань виконавчої гілки влади" [9]. За характером, обсягом компетенції та їх змістом органи виконавчої влади поділяють на органи загальної компетенції та органи спеціальної компетенції. Особливої уваги вимагають інститути загальної компетенції — органи виконавчої влади, які за своїм статусом і функціональним призначенням здійснюють державне управління усім комплексом відносин (політико-адміністративній, соціально-економічній, культурно-освітній, екологічній сферах), що виникають на загальнодержавному рівні чи на рівні окремої адміністративно-територіальної одиниці. Такими органами є: Кабінет Міністрів України, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська і Севастопольська міські, районні державні адміністрації [9].

Важливим в умовах воєнного стану в Україні є вивчення особливостей здійснення повноважень місцевими державними адміністраціями з метою наукового пошуку перспектив їх удосконалення. Теоретико-правове підґрунтя діяльності місцевих державних адміністрацій щодо реалізації ними державної регуляторної політики формує зміст окремих норм Конституції України [8] та Закону України "Про місцеві державні адміністрації" [5]. Конституція України визначає, що виконавчу владу загальної компетенції в областях і районах представляють місцеві державні адміністрації (ст. 118) (МДА) [8]. Повноваження та порядок діяльності МДА, що представляє виконавчу владу на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці регламентує Закон України "Про місцеві державні адміністрації" (ст. 1). Діяльність даного інституту загальної компетенції основана на базових принципах: верховенства права, відповідальності перед людиною та державою за свою діяльність, законності, пріоритетності прав людини,

гласності, поєднання державних і місцевих інтересів (ст. 3).

Публічне адміністрування місцевими державними адміністраціями здійснюється шляхом виконавчо-розпорядчої (публічної управлінської) діяльності та надання адміністративних послуг [1]. До відання місцевих державних адміністрацій належить вирішення питань забезпечення законності, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян; соціально-економічного розвитку відповідних територій; бюджету, фінансів та обліку; управління майном, приватизації, сприяння розвитку підприємництва та здійснення державної регуляторної політики; промисловості, сільського господарства, будівництва, транспорту і зв'язку; науки, освіти, культури, охорони здоров'я, фізкультури і спорту, сім'ї, жінок, молоді та дітей; використання землі, природних ресурсів, охорони довкілля; зовнішньоекономічної діяльності; оборонної роботи та мобілізаційної підготовки; соціального захисту, зайнятості населення, праці та заробітної плати. В управлінні відповідних місцевих державних адміністрацій перебувають об'єкти державної власності, передані їм в установленому законом порядку. У разі делегування місцевим державним адміністраціям районними чи обласними радами відповідних повноважень в їх управлінні перебувають також об'єкти спільної власності територіальних громад [5].

Надання адміністративних послуг місцевими державними адміністраціями, як результат здійснення владних повноважень за заявою фізичної або юридичної особи, здійснюється через центри надання адміністративних послуг [5]. Основними завданнями таких центрів надання адміністративних послуг є організація надання адміністративних послуг у найкоротший строк та за мінімальної кількості відвідувань суб'єктів звернень; спрощення процедури отримання адміністративних послуг та поліпшення якості їх надання; забезпечення інформування суб'єктів звернень про вимоги та порядок надання адміністративних послуг, що надаються через адміністратора [12]. Я.Ф.Жовнірчик звертає увагу на неврегульованість на законодавчому рівні питання передачі повноважень з надання визначених розпорядженням адміністративних послуг органам місцевого самоврядування та місцевим державним адміністраціям, при яких утворено ЦНАП, неузгодженість чинної нормативно-правової бази органів виконавчої влади, які є суб'єктами надання цих послуг, із вимогами Закону України "Про адміністративні послуги" ускладнюють процес інтеграції визначених розпорядженням адміністративних послуг органів виконавчої влади до ЦНАП, не дозволяють надавати усі послуги через адміністраторів центрів [2].

На сьогодні також продовжують мати місце факти дублювання повноважень органів виконавчої влади різних рівнів, що своєю чергою сприяє неузгодженості компетенції органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, неможливості чіткого розмежування їх функцій. Як наслідок — "зниження ефективності роботи органів місцевого самоврядування, робить їх певною мірою додатком органів виконавчої влади на місцях, провокує надмірну адміністративну централізацію і розширення адміністративного апарату органів виконавчої влади на місцях" [10].

Починаючи з січня 2022 року публічне адміністрування МДА зводиться виключно до виконавчо-розпорядчої діяльності. Зауважимо, що поряд з цим, зміни до Конституції та законів України, зокрема до Законів України "Про місцеві державні адміністрації" та "Про місцеве самоврядування в Україні" щодо нової системи адміністративно-територіального устрою, повноважень органів місцевої державної влади та органів місцевого самоврядування не внесено [3]. Наступним проблемним питанням у організації виконавчої влади загальної компетенції в Україні на регіональному та місцевому рівнях Чернописький П. Б. [13] відзначає відсутність чіткого розмежування повноважень місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування часто мають наслідком зловживання у діяльності обласних (районних) місцевих державних адміністрацій, коли вони чи впливають на органи місцевого самоврядування щодо прийняття рішень з питань соціально-економічного та культурного розвитку територій з метою захисту певних політичних та корпоративних інтересів, чи коли прийняті ними рішення фактично не враховують інтереси населення, не сприяють вирішенню питань соціально-економічного розвитку територій. Журавель Я. В. це явище пояснює особливістю української моделі організації влади на місцях, у якій місцеві органи виконавчої влади створюються і діють не для здійснення контролюючо-наглядових функцій щодо законності діяльності місцевого самоврядування (як у західноєвропейських державах), а беруть на себе основний обсяг повноважень щодо управління відповідними територіями. Тобто, публічна влада на цьому рівні реалізується через систему політичного та економічного двовладдя: діють призначені з центру голови державних адміністрацій, які формують їх склад, та обрані громадами місцеві органи влади [3]. З метою оптимального розподілу повноважень між органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади на різних рівнях адміністративно-територіального устрою, відповідно до Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, учений пропонує забезпечити:

- удосконалення системи залучення громадськості до розроблення управлінських рішень і контролю за їх реалізацією;

- визначення достатньої податкової бази, що дасть змогу забезпечити виконання органами місцевого самоврядування власних повноважень з урахуванням об'єктивних критеріїв фінансування державою делегованих повноважень;

- утворення на кожному адміністративно-територіальному рівні представницьких органів місцевого самоврядування з власними виконавчими органами;

- ефективний державний контроль за дотриманням вимог Конституції та законів України [3].

У зв'язку із проведенням в Україні реформи децентралізації, відповідно до проекту Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про місцеві державні адміністрації" та деяких інших законодавчих актів України щодо реформування територіальної організації виконавчої влади в Україні" від 30 жовтня 2020 р. № 42988 планується змінити повноваження МДА [4].

Законопроектом пропонується створити правові передумови та основи для функціонування місцевих

державних адміністрацій префектурного типу до внесення відповідних змін до Конституції України (щодо децентралізації влади) та приведення законодавства про місцеві державні адміністрації у відповідність із сучасними викликами, які постають перед посадовими особами обласних та районних державних адміністрацій під час виконання конституційних повноважень у межах відповідних районів та областей, а також реалізація конституційних положень щодо функціонування системи забезпечення законності під час здійснення органами та посадовими особами місцевого самоврядування своєї діяльності з метою збалансування системи стримування і противаг у частині дотримання Конституції України та законів України усіма суб'єктами публічної влади в державі.

Пропонується повноваження і завдання місцевих державних адміністрацій чітко розподілити у межах трьох ключових напрямів:

- координація територіальних органів (підрозділів) центральних органів виконавчої влади;

- забезпечення законності в діяльності органів та посадових осіб місцевого самоврядування;

- виконання окремих повноважень органів місцевого самоврядування (до внесення відповідних змін в Конституцію України).

Вивчаючи досвід країн ЄС, які пройшли шлях реформування адміністративних моделей управління до децентралізованої організації публічної влади, учені дійшли висновку, що ключовим вектором у даних процесах стало делегування повноважень у вирішенні проблем місцевого значення на локальний рівень. Цього вдалося досягти за рахунок спрощення відносин між місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування. Цьому сприяло також формування дієвої системи фінансово-економічних та адміністративних важелів впливу інститутів місцевого самоврядування [7].

ВИСНОВКИ

За результатами проведеного дослідження, варто зазначити, що, успішна діяльність держави пов'язана передусім із ефективним функціонуванням виконавчої влади. Подальший розвиток і реформування діючої в Україні системи органів виконавчої влади має відбуватися із урахуванням європейських стандартів та принципів регіонального розвитку, зокрема має спрямовуватися на остаточний перехід до політики децентралізації державного управління, повсюдності місцевого самоврядування та оптимізації територіальної організації влади на принципах субсидіарності, забезпечення надання інституційної та інвестиційної підтримки усім регіонам, забезпечення державних гарантій для іноземних інвесторів.

Аналіз теоретико-правових засад здійснення повноважень органів виконавчої влади загальної компетенції дозволив виявити дуалізм виконавчої влади, який існує в областях та районах внаслідок співіснування органів виконавчої влади загальної компетенції та територіальних органів центральних органів виконавчої влади, призводить до дисфункції виконавчого механізму державної влади".

Враховуючи те, що Україна взяла курс на євроінтеграцію, пріоритетними напрямками удосконалення

теоретико-правових засад здійснення повноважень місцевими органами державної виконавчої влади є впровадження європейських стандартів. Пропонується створити правові передумови та основи для функціонування місцевих державних адміністрацій префектурного типу до внесення відповідних змін до Конституції України (щодо децентралізації влади) та приведення законодавства про місцеві державні адміністрації у відповідність із сучасними викликами.

Література:

1. Адміністративне право України. Повний курс: підручник; за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. Видання третє. Київ: Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с.
2. Жовнірчик Я. Ф. Реформування системи надання адміністративних послуг органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2017. № 3. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1041>
3. Журавель Я.В. Адміністративно-правове забезпечення децентралізації органів виконавчої влади в Україні: монографія. Харків: "У справі", 2020. 424 с.
4. Закон України "Про внесення змін до Закону України "Про місцеві державні адміністрації" та деяких інших законодавчих актів України щодо реформування територіальної організації виконавчої влади в Україні" від 30 жовтня 2020 р. № 42988. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf35-11=70293.
5. Закону України "Про місцеві державні адміністрації" від 9 квітня 1999 р. № 586-XVIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>.
6. Золотарьова М. К. Адміністративно-правовий статус державних податкових інспекцій: монографія; за ред. С.В. Петкова. Запоріжжя: КПУ, 2010. 164 с.
7. Зубар І. В., Онищук Ю. В. Практика ЄС у децентралізації публічної влади та перспективи її застосування в Україні. Публічне управління та митне адміністрування, № 1 (32), 2022. С.41—45.
8. Конституція України. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр/ed20200101#Text>
9. Малиновський В. Я. Словник термінів і понять з державного управління. К.: Центр сприяння інституційному розвитку державної служби, 2005. 251 с.
10. Марцеляк О. В. Конституційна реформа в Україні та її основні завдання на сучасному етапі. Від громадянського суспільства — до правової держави. Харків. ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2017. 482 с.
11. Матвійчук А. В. Теоретико-правові засади моніторингу здійснення місцевими державними адміністраціями державної регуляторної політики. Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: Юридичні науки. 2019. № 4. С. 23—28.
12. Чернописький П. Б. Теоретико-методологічні аспекти розуміння децентралізації влади як конституційно-правового явища. Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. Івано-Франківськ: Івано-Франківський університет права імені Короля Данила Галицького. 2017. № 4 (16). С. 97—104.

References:

- Halunka, V. and Pravotorovoi, O. (2020), *Administratyvne pravo Ukrainy [Administrative law of Ukraine]*, Akademiia administratyvno-pravovykh nauk, Kyiv, Ukraine.
2. Zhovnirchik, Ya. F. (2017), "Reforming the system of providing administrative services by executive power bodies and local self-government bodies", *Public administration: improvement and development*. vol. 3, available at: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1041> (Accessed 10 June 2023).
3. Zhuravel, Ya. V. (2020), *Administratyvno-pravove zabezpechennia detsentralizatsii orhaniv vykonavchoi vlady v Ukraini [Administrative and legal provision of decentralization of executive authorities in Ukraine]*, "U spravi", Kharkiv, Ukraine.
4. The Verkhovna Rada of Ukraine (2020), *The Law of Ukraine "On Amendments to the Law of Ukraine "On Local State Administrations" and some other legislative acts of Ukraine on reforming the territorial organization of executive power in Ukraine"*, available at: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=70293. (Accessed 10 June 2023).
5. The Verkhovna Rada of Ukraine (1999), *The Law of Ukraine "On Local State Administrations"*, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>. (Accessed 10 June 2023).
6. Zolotarova, M. K. (2010), *Administratyvno-pravovyi status derzhavnykh podatkovykh inspektsii [Administrative and legal status of state tax inspections]*, KPU, Zaporizhzhia, Ukraine.
7. Zubar, I. V. and Onyshchuk, Yu. V. (2022), "EU practice in decentralization of public power and prospects for its application in Ukraine", *Public administration and customs administration*, vol.1 (32), pp.41—45.
8. The Verkhovna Rada of Ukraine (1996), "Constitution of Ukraine", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр/ed19960628#Text> (Accessed 10 June 2023).
9. Malynovskyi, V. Ya. (2005), *Slovyk terminiv i poniat z derzhavnoho upravlinnia [Dictionary of terms and concepts of public administration]*, Center for the Promotion of Institutional Development of the Civil Service, Kyiv, Ukraine.
10. Martseliak, O. V. (2017), *Konstytutsiina reforma v Ukraini ta yii osnovni zavdannia na suchasnomu etapi. Vid hromadianskoho suspilstva — do pravovoi derzhavy [Constitutional reform in Ukraine and its main tasks at the present stage. From civil society to the rule of law]*, KhNU named after V.N. Karazina, Kharkiv, Ukraine.
11. Matviichuk, A. V. (2019), "Theoretical and legal principles of monitoring the implementation of state regulatory policy by local state administrations", *International scientific journal "Internauka"*. Series: Legal Sciences, vol.4, pp. 23—28.
12. Chornopyskyi, P. B. (2017), "Theoretical and methodological aspects of understanding the decentralization of power as a constitutional and legal phenomenon", *Scientific-information bulletin of the Ivano-Frankivsk University of Law named after King Danylo Halytskyi*, vol. 4 (16), pp. 97—104.

Стаття надійшла до редакції 19.09.2023 р.